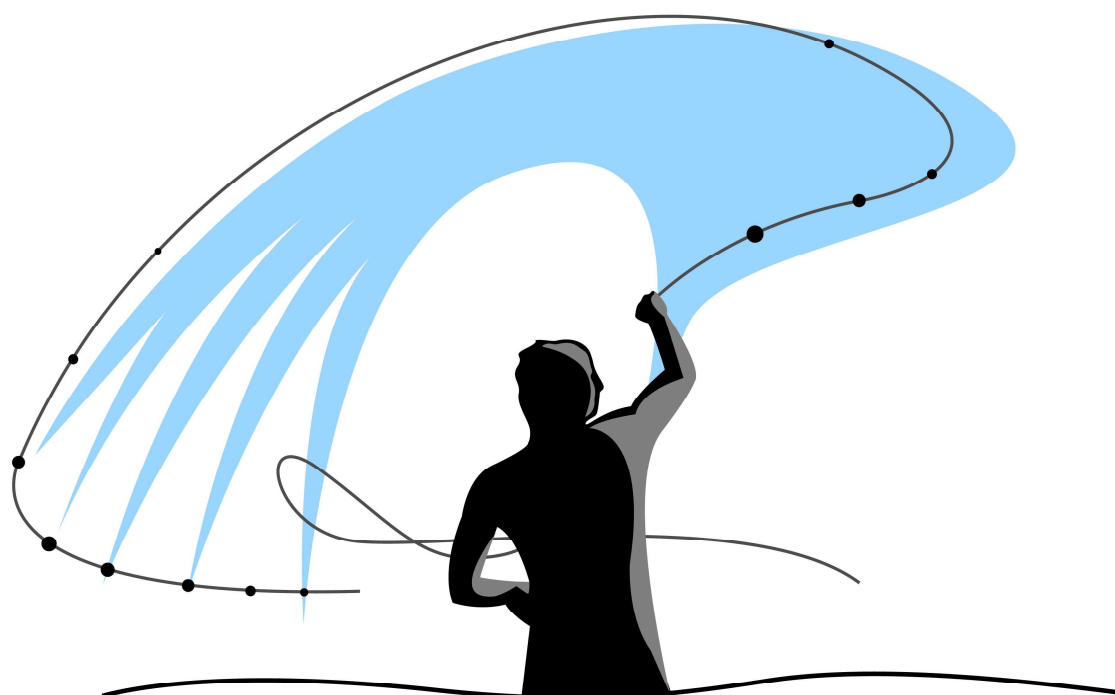

Mensen van de Weg

Pastoraal beleid parochie HH. Twaalf Apostelen 2014-2017

Inhoudsopgave

I	Samenvatting	blz. 3
II	Inleiding	blz. 6
III	Missie	blz. 7
IV	Visie	blz. 8
V	Strategie	blz. 9
VI	Programma	
	Kerntaken	blz. 10
	Pastorale nabijheid	blz. 11
	Nieuwe wegen	blz. 12
VII	Organisatie en middelen	blz. 13
VIII	Tot slot	blz. 14

I Samenvatting

Inleiding

De wereld verandert razendsnel, dat ervaren we regelmatig, al realiseren we het ons niet altijd. Het komt tot uiting in nieuwe communicatievormen, meer transparantie, bestuurlijke structuren die vastlopen, grote veranderingen op de arbeidsmarkt etc. Veranderingen die mensen onzeker maken, vertrouwde waarden blijken immers niet meer te gelden.

In de Katholieke Kerk ervaren we dit door een zichtbare verandering van het kerkelijk leven. De roep om normen en waarden en de behoefte aan spiritueel leven lijken daarbij nog nooit zo groot geweest te zijn als in deze tijd. En toch lukt het ons onvoldoende hierop in te spelen en richting te geven aan dat kerkelijk leven, om zo de Blijde Boodschap uit te dragen. Ook al is een groot deel van het pastoraal beleidsplan 2010 – 2015 *“God is dichterbij dan je denkt”* gerealiseerd, we moeten vaststellen dat er minder kerkgangers zijn, het moeilijker is voldoende vrijwilligers te vinden. Kortom: dat minder mensen bij de kerk betrokken zijn.

In het voorliggend beleidsplan *“Mensen van de Weg”* proberen we een eigentijds antwoord te geven op de uitdagingen van deze tijd in de overtuiging dat de boodschap van Jezus er toe doet. In het vertrouwen dat Gods Geest ons leidt, trekken we al werkend verder, onderweg met elkaar en met Hem.

Missie en visie

Jezus Christus is ons voorbeeld, zijn leven en woorden zijn immers bepalend voor de manier waarop we met elkaar omgaan. Leerling van Christus willen zijn betekent ook dat je er bent voor je naaste, de minder bedeelde. De uitdaging is hoe we dit vorm geven. Als kerk en parochie willen we hier bij helpen: *“Jezus als voorbeeld voor ons dagelijks handelen”*

Het uitdragen van de boodschap van Jezus is onze eerste verantwoordelijkheid. Dit doen we als gelijkgestemde mensen vanuit de twaalf geloofsgemeenschappen van onze parochie. Vastgesteld wordt dat de boodschap van Jezus minder weerklank vindt dan in het verleden. Is de boodschap dan minder actueel of verstaan wij de vragen van de huidige maatschappij minder goed?

Als parochie gaan we misschien tegen de tijdgeest in, op pad om de kerk als inspiratiebron toekomst te geven; toekomst om haar nog immer actuele boodschap aan de man te brengen. Dit heeft consequenties en betekent dat een aantal zaken in onze parochie anders georganiseerd moet worden. We kunnen niet alles wat we vanuit het verleden gewend zijn *“in de lucht”* houden. We moeten juist luisteren naar de vragen van deze tijd en hierop al zoekend een antwoord proberen te vinden. Dit betekent onder meer mensen en middelen anders inzetten. We moeten gebruik maken van zowel de vele talenten die wij met ons allen bezitten als van de nieuwe mogelijkheden die ons in deze tijd worden geboden. Dit alles uiteraard met respect voor het verleden en met behoud van onze Katholieke geloofswaarden. Want zonder verleden is er geen toekomst.

De beschreven ambitie geven we vorm door meer zaken gemeenschappelijk op te pakken, zodat we beter gebruik maken van de aanwezige kennis en creativiteit van de vele mensen, die in onze parochie en geloofsgemeenschappen actief zijn. Daar waar kennis of creativiteit ontbreekt zoeken we versterking. Dus minder versnippering van de inzet van het pastoraal team, de diakens, de parochiemedewerkers en de vele vrijwilligers. Meer inzetten op geloofscommunicatie, gemeenschapsopbouw en pastorale vernieuwing, meer naar buiten, zichtbaar durven zijn, laten zien waar we voor staan!

Het pastoraal team is daarbij de initiator van ideeën, geeft het kader van de activiteiten aan, werkt faciliterend, inspireert, reflecteert en geeft energie. Kortom, het pastoraal team geeft richting aan de parochie.

Onze Kerk bestaat bij de gratie van vele vrijwilligers. Vrijwilligers die de Kerk een gezicht geven in de geloofsgemeenschappen. Vrijwilligers die hun energie en talenten inzetten voor de parochie en hun medemens. Het is niet gemakkelijk om nieuwe vrijwilligers te vinden in deze tijd dat mensen de Kerk de rug toe keren, de Kerk die de signalen van deze tijd niet altijd op haar waarde lijkt te schatten. Ieder van ons kan en mag daar zijn eigen gedachten over hebben. Ook onze Kerkleiders zijn zoekende hoe de boodschap van Jezus op een aansprekende wijze in deze tijd voor het voetlicht te brengen. We vertrouwen er op dat de H. Geest onze kerkleiders onder leiding van paus Franciscus helpt de juiste weg te gaan en de goede beslissingen te nemen.

Strategie

Het veranderend kerkelijk leven is een feit. Wij willen ons inzetten voor het behoud van het katholieke geloof én het katholieke leven in onze regio. De generaties die na ons komen hebben hier recht op.

Vanuit de parochie zetten we ons in voor de volgende zaken:

- a. *Activiteiten met als basis de geloofsgemeenschappen.*
Vanuit de eigen geloofsgemeenschap wordt verantwoordelijkheid genomen en inhoud gegeven aan de pastorale nabijheid. Dit gebeurt op veel verschillende manieren zoals het werk van de bezoekgroepen, een inlooptmorgen, oecumenische activiteiten, vieringen in tehuizen, verzorgen van woord- en communievieringen, ruimte voor het organiseren van andersoortige vieringen, andere vormen van kerk-zijn op kleine schaal etc. We zullen moeten verkennen wat het passende aanbod voor deze tijd is. Het pastoraal team biedt daarbij inspiratie en ontmoeting aan, al dan niet in clusterverband. Het vertrekpunt is echter dat de geloofsgemeenschap zonder structurele ondersteuning van het pastoraal team functioneert.
- b. *Activiteiten met als basis de clusters.*
Wij zijn met minder mensen dan vroeger. Dat dit gevolgen heeft wordt door iedereen goed begrepen, maar het kost moeite om de eigen vertrouwde omgeving los te laten. Toch is dit onvermijdelijk. We zoeken naar een bredere basis om vieringen, scholing en andere communicatievormen aan te bieden. We kunnen niet anders dan mensen, op basis van hun talenten, gericht in te zetten. Door per cluster van geloofsgemeenschappen te gaan werken zijn wij in staat toch een aantal voorzieningen "dichtbij" in stand te houden. Per cluster is er een aanbod van een wekelijkse eucharistieviering en een woord- en communieviering door een lid van het breed parochieel team, en gezamenlijke vieringen van doop, Eerste H. Communie en ziekenzalving. Wat zou het mooi zijn dat per cluster eenmaal per jaar in ieder van de deelnemende geloofsgemeenschappen een vernieuwende activiteit wordt gebracht, iets dat energie geeft en nieuwe mensen trekt. Laat dat de inzet zijn!
- c. *Parochie-brede activiteiten.*
Cluster overstijgende activiteiten worden op het niveau van de parochie uitgevoerd. De organisatie op het niveau van de parochie is logisch gezien de betrokkenheid van het pastoraal team dan wel het bereiken van voldoende mensen om vruchtbaar te kunnen werken. Parochie-brede activiteiten zijn jongerenwerk, voorbereiden H. Vormsel, huwelijksvoorbereiding, het parochieblad *Onderweg*, Caritas, MOV en de coördinatie van de begrafenissen. Deze activiteiten vallen onder de directe verantwoordelijkheid van het pastoraal team.

Het opzetten van een organisatiestructuur is geen doel op zich. Het is niet meer en niet minder dan een kader van waaruit we willen gaan werken. De werkers, u en wij, geven er inhoud aan, ieder op zijn eigen wijze, maar wel vanuit de intentie waardevol christen te zijn.

De kerk wordt hierbij met name praktisch vorm gegeven door vele vrijwilligers. Vrijwilligers die de motor van de kerk vormen, de kerk draaiende houden en haar een gezicht geven. Vrijwilligers ook, die hun motivatie en energie vinden in de boodschap van Jezus, in het H. Evangelie en in de betrokkenheid bij de medemens

Vanuit de Katholieke kerk kennen we een aantal kerntaken die zijn voorbehouden aan het pastoraal team. Kerntaken zijn die handelingen die we in ieder geval moeten blijven doen om ons oprecht een "katholieke parochie" te kunnen noemen. Kerntaken zijn de voorbereiding en het verzorgen van de sacramenten, waarvan de H. Eucharistie het meest zichtbaar is. Ook de rite van de woord- en communieviering valt hieronder. Andere kerntaken zijn de scholing van vrijwilligers. Naast vieren en leren is dienen ook een kerntaak van de Kerk. Dienen, dienstbaar zijn, krijgt mede vorm in de inzet voor Missie, Ontwikkeling en Vrede (MOV), het bieden van materiële (PCI) en geestelijke hulp (individueel pastoraat).

Nieuwe wegen

Het vinden van eigentijdse antwoorden op de uitdagingen van deze tijd in de overtuiging dat de boodschap van Jezus er toe doet vraagt om nieuwe wegen. Wegen die we al werkende zullen vinden. Niet bang zijn maar op weg gaan.

Projecten die we in dit kader willen starten zijn:

- Verbetering van de communicatie door gebruik te maken van sociale media en platforms, gericht op de parochianen en andere geïnteresseerden. Platforms voor de vrijwilligers en specifieke doelgroepen, waarbij per cluster een of enkele parochianen betrokken zullen worden.
- Vorm en inhoud geven aan het katholiek zijn van scholen. Tezamen met de scholen ons bezinnen over wat het katholiek zijn inhoudt. De nadruk ligt daarbij op samen het samen met school en de ouders invulling geven aan de katholieke grondslag van de school;
- Het ontwikkelen van een spirituele jaarkalender, waarvan de inhoud nader verkend zal worden;
- Andersoortige vieringen blijven ontwikkelen. Grenzen verleggen is de uitdaging;
- Diaconale projecten die een antwoord geven op de vragen van deze tijd.

We weten niet wat er nog bij komt of afgaat, maar dat maakt het spannend, geeft energie en doet verlangen naar het onbekende. Zo willen we en kunnen we samen kerk zijn, op naar het onbekende met als zekerheid dat Christus samen met ons onderweg is.

Grenzen moeten worden verlegd. Er zullen onbekende hobbels op de weg verschijnen. In dergelijke situaties zal noodzakelijk dan wel gewenst, teruggevallen worden op externe professionals die door hun specifieke kennis op deelgebieden toegevoegde waarde kunnen hebben.

Afsluiting

Bij het maken van het beleidsplan heeft de boodschap van Jezus Christus centraal gestaan. De richting stond dus vast. Het is fascinerend te zien dat hiermee bezig zijn het begin is van een proces van gedachtevorming, van elkaar ontmoeten, van begrip voor meningen en gedachten van anderen. Mogen we in deze geest met z'n allen verder trekken.

Fred Hogenelst, pastoor

Jaap van Kranenburg, pastoraal werker

Marga Peters-van Langen, pastoraal werker

II Inleiding

“God is dichterbij dan je denkt,” was het motto van het beleidsplan in de periode 2010-2015. Dat motto staat nog steeds. De praktische uitwerking van dit geloof is echter aan herziening toe. Er is veel gebeurd sinds die woorden in 2009 zijn opgeschreven. In dit beleidsplan, **‘Mensen van de Weg’**, wordt antwoord gegeven op vele vragen die als gevolg van ontwikkelingen op ons allemaal afkomen. Maar toch, er dient meer gedaan te worden. U wordt deelgenoot gemaakt van het geloof dat het loont de weg van Jezus Christus te gaan. De eerste stappen op die weg werden gezet door onze naamgevers, de heilige twaalf apostelen. Op die **Weg** gaan we nu verder. Op die **Weg** wordt u in het onderstaande meegenomen.

Sinds de fusie tot één parochie op 1 januari 2010 zijn er al de nodige stappen gezet. Het pastoraal team formuleerde 25 beleidsvoornemens waarvan er begin 2013 al 18 gerealiseerd waren en een aantal anderen niet meer relevant bleken, omdat zij door de tijd waren ingehaald. Andere initiatieven kwamen ervoor in de plaats. Zo werd er een begin gemaakt met het opzetten van Kleine Kerk Gemeenschappen, de Kruisweg in de St. Jan in Zutphen groeide uit tot een toonaangevende gezamenlijke traditie en het project Schuldhulpmaatje kwam van de grond. Ook is er een nieuw team opgezet: het **“breed parochieel team”**. Dit bestaat uit het pastoraal team, de diakens en de parochiemedewerkers. Door hun inzet én door de inzet van vele enthousiaste vrijwilligers kon er met vaart gewerkt worden aan de realisering van een groot aantal beleidsvoornemens.

Er is veel bereikt, maar we kunnen niet achterover leunen. Ondanks de grote inzet van het pastoraal team, het parochiebestuur en met alle vrijwilligers wordt er minder gedoopt, zijn er minder vieringen van Eerste Heilige Communie, Heilig Vormsel en zijn er minder huwelijken. De kerkgangers vergrijzen en hun aantal daalt. Ook de bijdrage aan de kerk door deelname aan de Kerkbalans en het vrijwilligerswerk staan onder druk. Die krimp gaat sneller dan in 2010 werd voorzien. Daarbij blijkt het in de geloofsgemeenschappen moeilijker om vrijwilligers voor pastoraatsgroepen en locatieraden te krijgen.

Ondertussen veranderde ook de bezetting van het pastoraal team: per 1 september 2013 zijn er twee pastoraal werkers en één priester, die als pastoor ook een belangrijke bestuurlijke taak heeft.

Het beleidsplan dat ter tafel ligt geeft antwoord op de huidige uitdagingen. Het is een realistisch antwoord, want vroeger is voorbij en komt niet terug. Maar ook wordt een positief antwoord gegeven. Naast het zorgvuldig omgaan met de terugloop in het kerkelijk leven, wordt vooral óók de nog volop aanwezige energie ingezet om op nieuwe en creatieve manieren mensen mee te nemen op de weg van het geloof. In het vertrouwen dat Gods Geest ons leidt, gaan wij allen verder: onderweg met elkaar en met Hem.

Dit pastoraal beleidsplan beperkt zich tot de hoofdlijnen van het pastorale beleid. In de werkplannen, die vanuit het beleidsplan worden gemaakt, wordt het beleidsplan vertaald in werkbare doelen en concrete activiteiten. Ook bevatten de werkplannen de prioritering, het tijdspad, de tijdsinvestering, de kosten en benodigde middelen.

III Missie

Voordat wordt uitgesproken waar we heengaan, zal eerst duidelijk moeten zijn *wié* wij zijn. Wat maakt ons tot Parochie HH. Twaalf Apostelen? Onze naamgevers begonnen als leerlingen van Jezus. Ze trokken met Hem op, leerden van Hem en hadden vaak moeite om een antwoord te geven op de vraag: "Wie is Hij toch?" Hun ervaringen met Hem zijn vaak een spiegel van onze geloofservaring.

Jezus' verhaal houdt niet op na zijn Hemelvaart. Hij zegt de leerlingen toe dat ze een opdracht zullen ontvangen én de kracht om die te vervullen. Die belofte wordt vervuld met Pinksteren. Door de gave van de Heilige Geest worden ze apostelen, letterlijk: 'gezondenen.'

De Geest drijft ze uit hun vertrouwde omgeving en laat ze op weg gaan. Vanaf die dag gaat de zending van Jezus Christus *dóór* in de zending van de Kerk. De eerste groep gelovigen die zich rond de apostelen vormt, staat bekend als 'Mensen van de Weg.' In het Bijbelboek Handelingen lezen we over de verhoudingen binnen die gemeenschap:

"De grote groep gelovigen was *één* van hart en ziel en er was niemand die iets van zijn bezittingen zijn eigendom noemde; integendeel, alles stond ter beschikking van de gemeenschap. Met grote kracht legden de apostelen getuigenis af van de opstanding van de Heer Jezus, en zij werden allen rijkelijk begunstigd. Er was immers niemand onder hen die gebrek leed, want allen die grond of huizen bezaten verkochten hun bezit, gingen met de opbrengst naar de apostelen, en legden die aan hun voeten. Daarvan werd uitgedeeld aan een ieder, al naar gelang hij nodig had." (Handelingen 4: 32-35)

Deze korte geschiedenis geeft ons een aantal belangrijke uitgangspunten om waardevol christen te zijn met elkaar.

- *We zijn leerlingen van Jezus Christus.* Zijn leven en woorden zijn bepalend voor hoe we met elkaar om willen gaan.
- *We zijn mensen van de weg.* De Kerk, ook onze parochie, heeft nog niet haar uiteindelijke vorm. Er is altijd iets om naar uit te zien en naar op weg te gaan.
- *We zijn één van hart en één van ziel.* Als onderscheiden mensen en geloofsgemeenschappen weten we ons verbonden door hetzelfde geloof waarin we gedoopt zijn.
- *We delen wat ons ter beschikking staat.* Onze bezittingen en talenten zijn er niet om ons aan vast te klampen maar om in te zetten voor de opbouw van de gemeenschap. We delen liever dan dat we anderen gebrek laten leiden.
- *We zijn gezond in kracht van de Heilige Geest.* Iedereen heeft deel aan de opdracht de Kerk te laten bloeien. Daarbij mogen we ons geleid weten door de Geest, die velen van ons in het sacrament van het Heilig Vormsel ontvangen hebben.

De vroege kerk rond de twaalf apostelen is een beeld van hoe de Parochie dient te worden. Onze tijd is een andere, maar onze opdracht is nog steeds dezelfde. Wij zijn gezond en door Jezus Christus, gesterkt door de Heilige Geest; *één* van hart en *één* van ziel.

IV Visie

Als “mensen van de Weg” wordt ons de vraag gesteld: Waar gaan we heen? Voorop staat dat verantwoordelijkheid wordt ervaren om de kerk in onze parochie toekomst te geven. Die toekomst is er één van gemeenschappelijkheid, waarin gebruik gemaakt wordt van de aanwezige energie en de grote diversiteit van talenten, want die is volop aanwezig in de geloofsgemeenschappen. Maar wanneer we dit alles voor onszelf inzetten, is zij minder krachtig dan wanneer we delen wat ons ter beschikking staat.

Het pastoraal team en de andere leden van het breed parochieel team willen hun eigen talenten ter beschikking stellen. Die inzet wordt nu vaak versnipperd door een veelheid aan verplichtingen en vragen. Het aanwezige potentieel voor geloofscommunicatie, gemeenschapsopbouw en pastorale vernieuwing kan dus nog beter ingezet worden. Nu gaat het grootste deel van de tijd zitten in liturgie en vergaderingen. Zolang het zwaartepunt daar blijft liggen, is het moeilijk om te inspireren en nieuwe wegen te gaan.

Nog steeds worden de agenda's bepaald door de vraag naar 'wat we altijd deden,' en minder door de vraag wat we in deze tijd zouden moeten doen als mensen van de Weg.

Dat leidt tot een permanente overvraging bij de pastores. Deze overvraging is ook te herkennen bij vrijwilligers. Zij besteden veel tijd aan catechese, vieringen, beheerstaken, diaconie en veel meer. Maar ook zij ervaren de beperkte vruchtbaarheid van hun huidige inzet. Vaak richt die inzet zich enkel op de lokale geloofsgemeenschap. Vermoeidheid leert ons dat het steeds minder vaak lukt om kerk zijn volledig vorm te geven.

We willen niet alleen bouwen en verbouwen aan de Kerk zoals die er nu is. We willen ook bouwen aan de Kerk van morgen. Die Kerk is in ieder geval kleiner. Het is een illusie om te denken dat het tij van de ontkerkelijking op korte termijn gekeerd kan worden. Maar een kleinere Kerk kan wel waardevol christelijk zijn. De nieuwe vraag is dan: hoe moet het dan? Hoe wordt goed gebruik gemaakt van de beperkte krachten van pastorale professionals en vrijwilligers? Daarbij staat centraal dat we geen begeleiders van krimp willen zijn maar bouwers aan de Kerk. Kerk verstaan we daarbij in een brede zin: de gemeenschap van Rooms-Katholieke christenen in onze parochie. Waar nodig en mogelijk zoeken we samenwerking met andere christenen en alle mensen van goede wil.

Daarbij staat voorop dat misschien niet meer alles gedaan kan worden, maar dat wat gedaan wordt, goed gedaan wordt! De Kerk heeft een bepaald kernaanbod dat op een kwalitatief goede manier moet worden aangeboden, met maximale inzet van de talenten van pastores en vrijwilligers. Onze tijd en talenten worden ook ingezet om nieuwe wegen van kerk-zijn te verkennen. Dat betekent dat tijd en energie tekortschieten om nog alles te doen wat altijd al gedaan werd. En dat hoeft ook niet. Waar de parochie een waardevol en inspirerend aanbod doet, mag ze hopen mensen in beweging te brengen. Die beweging is letterlijk en figuurlijk: uit onze vertrouwde plaatsen en uit onze vertrouwde verwachtingen. Zo worden nieuwe stappen gezet als “mensen van de Weg”, in het vertrouwen dat niemand er alleen voor staat.

V Strategie

Om de aanwezige talenten en energie goed te gebruiken, zullen ingrijpende veranderingen doorgevoerd moeten worden in de parochie. Nu gaat er immers veel energie verloren omdat er op veel plekken een beetje gedaan wordt, terwijl op een aantal plekken meer geboden zou kunnen worden. Het antwoord op dit energieverlies ligt in het clusteren van de geloofsgemeenschappen. Niet om geloofsgemeenschappen overbodig te maken maar juist om de aanwezige krachten beter te benutten. Zo kunnen de aanwezige tijd en krachten van zowel het pastoraal team als de vrijwilligers optimaler worden benut en zal de vitaliteit van de geloofsgemeenschappen kunnen groeien. De activiteiten die behoren tot de **'kerntaken'** en de **'nieuwe wegen'** (zie hieronder) zullen daarom zoveel mogelijk in clusterverband worden uitgevoerd. Het al dan niet laten slagen van deze nieuwe manier van werken, is voor een groot deel afhankelijk van de manier waarop er gecommuniceerd wordt tussen en binnen de geloofsgemeenschappen, de clusters, het pastoraal team en het parochiebestuur. Goede effectieve communicatie is een speerpunt in het beleid.

Kerntaken

De kerntaken vormen het werk dat in ieder geval moet blijven om ons een katholieke parochie te kunnen noemen. Als een van die kerntaken ontbreekt, kan er niet meer gesproken worden van 'parochie', dan is de parochie niet meer compleet. De organisatie en uitvoering van deze kerntaken zijn in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van het pastoraal team. Voorbeelden van de kerntaken zijn de viering van de Eucharistie en de andere sacramenten. Ook de voorbereiding op die sacramenten door geschoolde professionals en vrijwilligers is een kerntaak van de parochie. En... een parochie kan geen parochie zijn zonder de hulp aan de naaste, de diaconie. Dat krijgt bijvoorbeeld gestalte in het bieden van noodhulp, in samenwerking met de Parochiële Caritas Instelling (PCI). Ook de inzet voor Missie, Ontwikkeling en Vrede (MOV) en het individuele pastoraat aan mensen in geestelijke nood zijn kerntaken.

Pastorale nabijheid

In de geloofsgemeenschappen is het belangrijk dat mensen naar elkaar omkijken. Nu krijgt dat vorm door het werk van bezoekgroepen, het houden van een inloopmorgen, gemeenschappelijke activiteiten met de lokale protestantse gemeente of een viering in een tehuis. Deze nabijheid heeft zijn eigen onmisbare plaats in de geloofsgemeenschappen en behoort, binnen de kaders van ons kerk – zijn, tot de eigen verantwoordelijkheid van de pastoraatsgroep en locatieraad. Het breed parochieel team zal de locatieraden, de pastoraatsgroepen en de vrijwilligers in de diverse werkgroepen ondersteunen door bijvoorbeeld impulsdagen en door vorming, toerusting en andersoortige cursussen. De ondersteuning zal op parochieel of in clusterverband worden aangeboden.

Nieuwe wegen

De opdracht is niet enkel het organiseren van het bestaande en traditionele aanbod. We zijn gezonden om meer mensen te winnen voor de Blijde Boodschap. Door tijd, energie en geld te besteden aan vernieuwende projecten worden naast de actieve kerkgangers ook mensen bereikt die verder van onze gemeenschap af staan. Voorbeelden zijn het opzetten van Kleine Kerk Gemeenschappen en het aanbieden van andere vormen van vieren. Voor elk van deze projecten zal een uitgewerkt plan opgesteld worden door het pastoraal team, in samenwerking met de diakens en de parochiemedewerkers en, waar nodig, externe deskundigen. Pastoraatsgroepen en locatieraden kunnen ideeën voor nieuwe wegen aandragen en deze in samenwerking met het breed parochieel team verder uitwerken.

VI Programma

In de nieuwe beleidsperiode wordt voortvarend aan de slag gegaan om naast realisering van de kerntaken nieuwe wegen in te slaan. Dat betekent dat zowel pastores als de diakens, de parochiemedewerkers en de vrijwilligers anders gaan werken dan voorheen. Zo wordt energie en tijd vrij gemaakt om ook initiatieven te ontwikkelen die mensen bereiken die zich nu niet of nauwelijks verbonden voelen met onze parochie en geloofsgemeenschappen.

Clusters

Het pastoraal team is er van overtuigd, dat het kernaanbod op een goede manier gewaarborgd kan worden door het aan te bieden in drie clusters van geloofsgemeenschappen. Deze clusters zijn zoveel mogelijk gevormd naar aanleiding van de wensen van de geloofsgemeenschappen. Het pastoraal team stelt daarom voor te beginnen met de volgende clusters:

- Baak, Olburgen, Steenderen, Vierakker
 - Joppe, Lochem, Vorden, Zutphen
 - Borculo, Hengelo, Keijenberg, Ruurlo
- De afstanden tussen Borculo-Ruurlo en Hengelo-Keijenberg zijn erg groot.

Dit vraagt een aangepaste benadering voor vieringen en opzet van samenwerking.

Een belangrijk aandachtspunt voor het pastoraal team is het stimuleren en begeleiden van de samenwerking in de clusters.

Kerntaken

Het team zet zich samen met vrijwilligers in, dat in elk van deze clusters het geheel van het aanbod aan kerntaken uitgevoerd gedaan kan worden. De geloofsgemeenschappen en hun vrijwilligers zijn hier mede-dragers van. Voor het concrete voortbestaan van een geloofsgemeenschap rond een kerkgebouw blijven de bestaande uitgangspunten gelden: Zolang de mensen en de middelen er zijn, kan het kerkgebouw open blijven. Voorop staat dat de energie en de kracht voor het voortbestaan in de geloofsgemeenschap zelf aanwezig moet zijn.

De kerntaken worden zoveel mogelijk door het pastoraal team uitgevoerd, in samenwerking met diakens, parochiemedewerkers en vrijwilligers. Het pastoraal team draagt zorg voor het geheel van dit aanbod in elk van de clusters.

Liturgie

- In ieder cluster biedt het pastoraal team ieder weekend een eucharistieviering en een Woord- en Communieviering aan.
- De planning van vieringen in het Eucharistisch Centrum gaat buiten deze clustering om.
- Eventuele inzet van emeritus – priesters zal aan het rooster toegevoegd worden in overleg met hen en de locaties.
- De organisatie van de vieringen in de Goede Week geschiedt door het pastoraal team.
- In ieder cluster wordt per kwartaal een doopviering aangeboden. In de praktijk betekent dit dat er eenmaal per jaar een doopviering is in elk van de locaties. Gezien de grootte van de gemeenschap Zutphen zullen er in het Eucharistisch Centrum twee doopvieringen per jaar zijn.
- Bij wisselende belangstelling kunnen locaties in overleg met het team een doopviering laten vervallen ten gunste van een extra doopviering in een andere locatie. De doopvieringen vinden in principe plaats buiten de reguliere weekendviering. Voor de opname van (jong)volwassenen in de Kerk zal het pastoraal team passende momenten kiezen.
- In ieder cluster zal jaarlijks één viering van de eerste H. Communie plaatsvinden.
- In ieder cluster zal tenminste eenmaal per jaar een Eucharistieviering met gemeenschappelijke ziekenzalving gehouden worden op een doordeweekse dag.

- Het sacrament van boete en verzoening wordt maandelijks aangeboden in het Eucharistisch centrum, hiervoor kan ook een afspraak gemaakt worden met de pastoor.
- De pastores verzorgen samen met de andere leden van het breed parochieel team en parochiële voorgangers de uitvaarten in de parochie.

Catechese en jongeren

- In ieder cluster zal op termijn één werkgroep voor de voorbereiding op het Doopsel komen, evenals één werkgroep voor de eerste H. Communie.
- De voorbereiding op het H. Vormsel zal voor de gehele parochie in één weekend plaatsvinden. Hiervoor zal een parochiële werkgroep vormsel worden samengesteld, waarin tenminste één van de pastores betrokken is. Tijdens het voorbereidingstraject is altijd één van de pastores aanwezig. Hij/zij zal ook bij de vormselviering(en) aanwezig zijn.
- Het pastoraal team zorgt, in overleg met de bestaande parochiële werkgroep, voor de huwelijksvoorbereiding in de parochie. Hierbij zal gezocht worden naar een passende vorm voor huwelijksvoorbereiding in deze tijd.
- De profielhouder catechese werkt met betrokkenen aan een herstart van de tienergroep rond het Eucharistisch centrum.
- De profielhouder catechese werkt met betrokkenen aan het opzetten en begeleiden van een of meer jongerengroepen.
- Deelname aan jongerenbedevaarten naar bijv. Lourdes, Taizé en de Wereldjongerendagen blijft een aandachtspunt voor het team.

Diaconie

- De noodhulp van de parochie verloopt via de PCI. Het pastoraal team wijst mensen in nood op het werk van de PCI. Er zal tenminste jaarlijks een overleg plaatsvinden van één van de teamleden met het PCI-bestuur.
- Het pastoraal team is actief betrokken bij het werk van de parochiële MOV – groep. Jaarlijks zal er tenminste één weekend bijzondere aandacht zijn voor een van de projecten van deze groep. De gebruikelijke inzet voor Advents- en Vastenactie wordt gehandhaafd.
- De pastores zijn beschikbaar voor crisispastoraat, zoals bijv. een ziekenzalving en pastorale bijstand voor mensen in geestelijke nood.

Pastorale nabijheid

Het organiseren van de pastorale nabijheid in de gemeenschap is een bijzondere eigen verantwoordelijkheid van de geloofsgemeenschappen. Waar mogelijk zal het pastoraal team nieuwe initiatieven ondersteunen in de opstartfase.

- Als algemene regel geldt dat locaties vrij zijn om hier binnen de kaders van het beleid invulling aan te geven.
- Het pastoraal team zal de pastoraatsgroepen ondersteunen bij het vaststellen van een jaarplan voor de geloofsgemeenschap.
- Het pastoraal team zal vorming en toerusting organiseren voor de vrijwilligers in de clusters en de locaties in de zin van o.a. cursussen, trainingen en impulsdagen.
- De oecumenische samenwerking met de zusterkerken zal via de lokale Raad van Kerken en op de andere gebruikelijke manieren plaatsvinden, evenals de interreligieuze contacten met het Jodendom en de Islam.
- Daarnaast onderhoudt het breed parochieel team contacten met de burgerlijke overheden, om samen te werken aan vrede en veiligheid.
- Op die momenten dat er geen weekendviering aangeboden wordt door het pastoraal team, staat het de gemeenschap vrij een andersoortige viering of Woord- en Communieviering met de eigen werkgroep te houden.

Uitzondering hierop vormen de vieringen in de Goede Week, die onder de verantwoordelijkheid van het team vallen.

- Vieringen in tehuizen kunnen ingevuld worden door de lokale geloofsgemeenschap. Deze vieringen zullen niet langer worden aangeboden door leden van het pastoraal team.

Nieuwe wegen

Naast het goed uitvoeren van de kerntaken, wordt ook werk gemaakt van nieuwe initiatieven. In de komende beleidsperiode zullen in de vorm van projecten uitgevoerd worden. De concrete uitwerkingen zal plaatsvinden door het pastoraal team in overleg met de andere leden van het breed parochieel team, de vrijwilligers en eventueel externe deskundigen.

Contact met scholen

Naast de bestaande contacten met de scholen zal er, in samenwerking met een parochiële werkgroep, energie gestoken worden in nieuwe initiatieven voor de scholen. Gedacht wordt o.a. aan een project over de twaalf apostelen of projecten rond de kernmomenten in het liturgisch jaar. Het initiatief hiervoor ligt bij de profielhouder catechese.

Sociale- en andere media

Nieuwe initiatieven hebben aandacht nodig, willen ze succes hebben. Daartoe zal een communicatieplan ontwikkeld worden door het parochiebestuur en pastoraal team. De sociale media bieden de mogelijkheid om makkelijker in contact te komen met m.n. jonge mensen die geïnteresseerd zijn in de vragen van geloof en leven. De profielhouder catechese zal, mogelijk met externe begeleiding, een project ontwikkelen dat er toe leidt dat het gebruik van sociale media geïntegreerd wordt in het pastoraat van het team.

Kleine Kerk Gemeenschappen

In elk van de clusters zullen één of meerdere Kleine Kerk Gemeenschappen opgezet worden. Er kunnen, naar gelang het cluster en de mogelijkheden, verschillende methoden gebruikt worden. De profielhouder gemeenschapsopbouw zal hier het initiatief in nemen.

Andersoortige vieringen

Velen zoeken naar zin, maar niet iedereen voelt zich meteen aangesproken door de bestaande vormen.

In het Eucharistisch Centrum zal tenminste eenmaal per maand een andersoortige viering gehouden worden. Indien mogelijk zal dit vaker plaatsvinden. De uitvoering hiervan ligt bij de profielhouder gemeenschapsopbouw, in samenwerking met de parochiemedewerkers. Ook in de andere geloofsgemeenschappen zullen nieuwe vormen van vieren gestimuleerd worden. Het initiatief hiervoor ligt in eerste instantie bij de geloofsgemeenschappen zelf. De begeleiding, scholing en training hiervoor is in handen van het pastoraal team.

Spirituele jaarkalender

Op drie momenten in het liturgisch jaar zal in één van de clusters een parochiebrede activiteit georganiseerd worden die aansprekend is voor jonge en minder kerkbetrokken mensen. Te denken valt aan een kerst-sing-in, een gezinsmusical met Pinksteren en een vernieuwing van de gezamenlijke kruisweg. Het pastoraal team zal hier in samenwerking met het breed parochieel team invulling aan geven. Hierbij zullen ook deskundigen, artiesten en inleiders van buiten betrokken moeten worden.

Missie, ontwikkeling en vrede

Eén van de leden van het pastoraal team zal met de parochiële MOV-groep zoeken naar nieuwe, betekenisvolle invullingen van de termen Missie, Ontwikkeling en Vrede. Te denken valt bijvoorbeeld aan deelname aan het vredeswerk van Sant'Egidio, praktische inzet voor het Heilig Land of een diaconale jongerenreis.

VII Organisatie en middelen

Jezus riep zijn leerlingen op niets mee te nemen op hun weg. Maar we hebben ook een verantwoordelijkheid naar de mensen die aan onze zorg zijn toevertrouwd, en voor het beheer van wat we gemeenschappelijk in bezit hebben. Ook de uitvoering van dit pastoraal beleid vraagt om de nodige middelen.

De huidige bezetting van het pastoraal team met drie personen, ondersteund door de andere leden van het breed parochieel team, lijkt voldoende om dit beleidsplan te realiseren. De projecten die onder '*Nieuwe wegen*' beschreven zijn, zullen extra investeringen vragen. Waar de begroting dat vraagt, zullen middelen vrijgemaakt worden.

Een aantal kerntaken en nieuwe initiatieven vinden plaats in en rond het Eucharistisch centrum. Op dit moment zijn de beschikbare ruimten niet optimaal, en voor de toekomst zullen ze dat zeker niet zijn. Er zal dus gezocht moeten worden naar een nieuwe organisatie van de ruimten of nieuwe ruimten.

Op het vlak van menselijke inzet is het belangrijk dat vrijwilligers van geloofsgemeenschappen bereid zijn om zich in te zetten voor werkgroepen die in een cluster of parochiebreed georganiseerd zullen worden. Dit vraagt om een andere manier van werken.

Mede daardoor zal er een verschuiving optreden van de werkwijze van de pastores. Aan de ene kant zal de aanwezigheid in reguliere bijeenkomsten van pastoraatsgroepen en lokale werkgroepen tot een minimum beperkt worden. Aan de andere kant wordt er meer tijd en energie geïnvesteerd in ontwikkelen en uitvoeren van cursussen, trainingen en inspiratiedagen voor de diverse vrijwilligersgroepen. Deze zullen parochieel of in clusterverband worden aangeboden.

De organisatie van pastorale nabijheid in de lokale geloofsgemeenschappen veronderstelt de aanwezigheid van een goed functionerende locatieraad en pastoraatsgroep. Nog meer dan voorheen zal hun inzet vitaal moeten zijn.

VIII Tot slot...

Geen programma vervult de hele zending van de kerk
Geen enkele set doelstellingen bevat alles wat nodig is.

Daarom zijn we er...

We planten de zaden die eens zullen groeien.

We geven water aan zaden die al geplant zijn, want ze dragen een belofte in zich.

We leggen fundamenten waar verder op gebouwd moet worden.

We zorgen voor gist dat meer voortbrengt dan wij zouden kunnen maken.

We kunnen niet alles doen

en het is bevrijdend om dat te beseffen.

Dat stelt ons in staat om *iets* te doen

en om dat *goed* te doen.

Het mag dan onvolledig zijn, maar het is een begin,

een stap in de goede richting,

een kans voor de genade van de Heer

om ook te werken, en de rest te doen.

Aartsbisschop Óscar Romero (1917-1980)